

BREXIT A JEHO EVENTUÁLNÍ DOPADY PRO POBYT A PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY OBČANŮ VELKÉ BRITÁNIE V ČR

S vývojem událostí posledních dní se Brexit pomalu stává synonymem pro nejistotu a neustálou změnu. Brexit a jeho načasování a jeho podmínky však nemají v pracovní právní oblasti dopady jen na občany ČR pracující ve Velké Británii, ale samozřejmě i na občany Velké Británie žijící a pracující v ČR.

Obecně platí, že občané členských států Evropské unie nepotřebují k výkonu práce v pracovních vztazích povolení k zaměstnání a povolený dlouhodobý pobyt /zaměstnaneckou kartou. Z pohledu zákona o zaměstnanosti nespádají pod pojem cizinec. Co ale nastane, až Velká Británie Evropskou unii opustí a oni už nebudou občany členského státu Evropské unie?

Dovolíme si nastínit dva možné scénáře dopadů odchodu Velké Británie na její občany žijící a pracující v ČR:

a) **Brexit bez dohody**

Pro případ, že Velká Británie opustí EU bez dohody, byl dne 27. 2. 2019 schválen český zákon č. 74/2019 Sb. o úpravě některých vztahů v souvislosti s vystoupením Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie. Tento zákon nabyl platnosti dne 14.3.2019. Zákon **nabude účinnosti až dnem Brexitu bez dohody**. Pokud následně dojde před 31. prosincem 2020 k dohodě o vystoupení Spojeného království z Evropské unie podle čl. 50 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii, zákon pozbude platnosti. Jestliže k takové dohodě nedojde, právní postavení britských osob se od 31. prosince 2020 bude v České republice řídit obecně platnými předpisy pro státní příslušníky a právnické osoby třetích zemí. Pro případ Brexitu bez dohody tedy platí následující

- i) **POBYT** – Občané Velké Británie s platným potvrzením o přechodném pobytu vydaným před Brexitem bez dohody jsou oprávněni do konce roku 2020 pobývat na území ČR. Zároveň občané Velké Británie, kteří podali před účinností tohoto zákona (tj. před Brexitem bez dohody) žádost o vydání potvrzení o přechodném pobytu, o níž nebylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně rozhodnuto, jsou oprávněni přechodně pobývat na území České republiky do dne nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti a v případě, že je jejich žádost vyřízena pozitivně pak do konce roku 2020.
- ii) **POVOLENÍ K ZAMĚSTNÁNÍ** – povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta, karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrá karta se nevyžaduje k zaměstnání občana Velké Británie nebo rodinného příslušníka občana Velké Británie, **jejichž výkon práce v základním pracovním vztahu podle zákoníku práce započal přede dnem Brexitu bez dohody.**

BREXIT A JEHO EVENTUÁLNÍ DOPADY PRO POBYT A PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY OBČANŮ VELKÉ BRITÁNIE V ČR

b) Brexit s dohodou

Druhou variantou je Brexit s dohodou. V takovém případě bude záležet na obsahu sjednané a schválené dohody mezi Evropskou unií a Velkou Británií o podmínkách odchodu Velké Británie z Evropské unie. Současná již vyjednaná dohoda byla již několikrát odmítnuta. Je velmi nepravděpodobné, že by v současné podobě byla britskému parlamentu v nejbližších dnech znovu předložena. Ať už bude v budoucnu měněna, nebo bude dohoda vyjednáвана znovu, předpokládáme, že bude snaha, aby obsahovala přechodné období, během kterého budou občané Velké Británie a jejich rodinní příslušníci (i z třetích zemí) mít v pracovních vztazích stejná práva jako občané EU, a tudíž možnost pobytu v ČR a volný přístup na pracovní trh České republiky. To znamená, že po dobu přechodného období nebude nutné pro tyto osoby získat povolení k zaměstnání, resp. zaměstnaneckou kartu.

Novinky ve srážkách ze mzdy v roce 2019

Od 1. 1. 2019 dochází ke zvýšení takzvané nezabavitelné částky – tedy takové části mzdy, která nemůže být postižena žádnými srážkami (exekučními srážkami ani insolvenčními srážkami). Dlužníkovi musí být tím pádem vždy vyplacena alespoň částka rovnající se nezabavitelné částce. Výše nezabavitelné částky nově činí 6.428,67 Kč na dlužníka (v roce 2018: 6.225,33 Kč). Na každou osobu, které je dlužník povinen poskytovat výživné se pak uplatní ¼ z hodnoty nezabavitelné částky – tedy částka ve výši 1.607,17 Kč.

Nezabavitelná částka je pouze výchozí údaj výpočtu. Důležitá je ještě částka, která je hranicí, nad kterou může být exekučně zabavený celý příjem. Tento limit se rovná součtu životního minima a normativních nákladů na bydlení, letos tedy částek 3410 a 6233 korun; to je celkem 9643 korun.

Pro zaměstnavatele je důležité, že nové pravidlo platí až pro mzdu, který náleží za měsíc leden – tedy poprvé se výše uvedená změna odrazí ve mzdě vyplácené za měsíc leden v měsíci únoru.

Ve vlastním způsobu provádění výkonu rozhodnutí formou srážek ze mzdy (dle občanského soudního řádu) nejsou změny.

Změna insolvenčního zákona pro rok 2019

Změna insolvenčního zákona, která nabude účinnosti 1. 6. 2019 přinese změny zejména pro dlužníky fyzické osoby v oddlužení, nacházející se v dluhových pastích. Dle odborníků dosáhne na oddlužení ročně asi 20 tisíc dlužníků, ale díky novele by to mělo být 50-100 tisíc lidí ročně.

Novinkou je například zavedení dvojí varianty oddlužení (splatit 60 % dlužné částky za tři roky anebo 30 % dlužné částky za pět let). Pokud nedejde ke splacení požadované částky, může soud rozhodnout

BREXIT A JEHO EVENTUÁLNÍ DOPADY PRO POBYT A PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY OBČANŮ VELKÉ BRITÁNIE V ČR

o oddlužení i v případě, že dlužník pravidelně splácel alespoň odměnu insolvenčního správce a pokud vynaložil „veškeré úsilí“, resp. maximální možnou snahu na úhradu zbývajících částí dluhu.

Díky novele insolvenčního zákona dochází ke zvýhodnění seniorů tím, že byla stanovena kratší doba oddlužení pro osoby pobírající starobní důchod a invalidní důchod II. a III. Stupně, a to sice 3 roky namísto dosavadních pěti let. Novela dále přináší zavedení limitace pro zpeněžení dlužníkova obydlí. Nově mezi podřízené pohledávky bude patřit v případě oddlužení také úroky, poplatek z prodlení a smluvní pokuta z pohledávek přihlášených věřitelů ve výši, ve které v souhrnu převyšují výši jistiny přihlášené k okamžiku jejího vzniku. Novelou bude také zpřísněno podávání insolvenčních návrhů a návrhů na povolení oddlužení za dlužníka třetími osobami – nikdo nebude moci podat za dlužníka insolvenční návrh (s výjimkou zákonných zmocněnců, tj. advokáta, notáře, soudního exekutora, insolvenčního správce nebo akreditované osoby), za úplatu nebo jiné zvýhodnění. Fyzická osoba podnikatel bude muset platit nezajištěným věřitelům měsíčně nově zavedenou zálohovou částku, která se určí podle hospodářského zisku v minulém roce nebo podle účetnictví dlužníka.

bpv BRAUN PARTNERS s.r.o.

Palác Myslbek

Ovocný trh 8

CZ-110 00 Praha 1

Tel.: (+420) 224 490 000

Fax: (+420) 224 490 033

www.bpv-bp.cominfo@bpv-bp.com

Tento materiál slouží pouze jako všeobecná informace o aktuálních tématech, nejedná se o poradenství. Nezhledňují se v něm žádné zvláštní okolnosti, finanční situace či zvláštní požadavky adresátů. Jeho adresáti by si proto měli vždy vyžádat příslušné profesionální služby k uvedeným informacím. I přes pečlivé sestavení tohoto materiálu nemůže společnost bpv Braun Partners s.r.o., její partneři, spolupracovníci či spolupracující advokáti a daňoví poradci zaručit přesnost a úplnost informací zde obsažených a nepřebírá jakoukoliv odpovědnost za konání nebo zdržení se konání na základě informací obsažených v tomto materiálu.